

המולס הזה

ראש המערכת שלום כהן
עורך משנה: דוב איתן

עורך כיתוב: עורך הבנייה ופי
סלבי קשה
כתב בכיר: אלי תבור

חברת המערכת: מנשה בררדון, שיער נלור, יליז נלור, רוני הורוביץ, ורני ורד, אברהם הרטמן, יוסף אברהמסון, אביבה סמו, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת. ד. 136. מען למברקס: עולמפרט, הפוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס טשה שחם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב. תעריף איגודי לתוכן המודעות.

מכתבים

האמין במספרה זוהי מעין הצבעת אי אמן במספרה
חוקיה הנכבד, ירושלים
מצפון שתי
באיו חוצפה אתם מעיזים לכנות את המשרד אתרמי שיכור ובשתי (העולם הזה 1118) מי נתן לכם את הונות לכת? כנעני תל-אביב

המדע — המגיד כתתו אים שרונה יין עד כדי בלבול וטושים.
נדהמתי לקרוא על פרשת נתן אלחנן ב.מדרון התיאטרון. אין זו הפעם הראשונה שמועצת על התנהגות מעין זו של האיש המכונה כפי רבים בשם מצפון-האופה. ברצוני לשאול מיני נוסף אלחנן את האומין לחסר מוסר לאחרים בצור שהוא צריך לחסר מיסר קודם כל לעצמו.

ה. נשר, תל-אביב

הגשמת דחק

הנני מכיר אתכם על הכתבה בענין נטיית ישובי הכפר (העולם הזה 1117). עלי לציין שהדיון היה מאוד אינטליגנטי ומעניין. מאחר שמסרי הקצון הראל וחברו אני רוצה להוסיף כמה הערות. אני בו משפחה ציונית, מהלוצי העלייה השלישית. מובן שההתנכחתי מניל עזיר ברות הלוצית העלת לתנועת השומר הצעיר ועשיתי לאי חד מכונני. היה אז ברור ומוכן לי שאני סרה למסקנפך הרש. בשינוי הראשונות לי שחתנו בשמך הירי. משפחתי וכל חברי התנאו בי והעדיפו אותי. בכל הדוממות על הנעתי העירה. שאלו בענינו ובציונות על התפתחות המשק והחברה. בקיצור, להוות קיבוץ בימים ההם היה דבר מכובד ונכבד. אין אני סוציאליסט אד אני חושב שמעניין לחקור את השתלשלות הענינים בשמך זה. גם בענין הירי וגם בענין חברי העירוניים ירד לאט לאט עורו של איש הקמונה. אני זוכר אפילו את היום בו קפצתי העירה ופגשתי חבר שעשע לקראתי. הליו, איבר, מה שלום הפרות שלרז ער מתי עוד תשקע בבוץ? אחרי מספר שנים נובחתי שהמצב עוד יותר נרוע. לא רק חברי הותיקים והר רי התקיפוני. מהם הייתי מובן לשמוע הכל. הם היו משיכועים, ומשוכנעים עד היום. שהדרך שלי היא ישרה וטובה. אך נובחתי הרעת שהריר העירי, שלא ידע את יוסף, שלא למד את ערד הקבוץ ומשקספר עשה ממש אויב דרכנו. ילדיו הארץ נעשים לשוני אי בני המשתים. הם לא מתישבים איתו דרכי ההגשמה אפילו בעבודת-דחק. כולם רואים את בני הקבוצים כפרויטים ובמלנים. בסוף גם אני עובתי.

מתיש אני בפני עממי ובפני חברי. אני חושב שאחת הדרכים לשנות את מני ה' ברים ולהחזיר את כבוד הקמונה היא חינוך הנוער לערכים שבין היתר גם אתם לוחמים בערכ. אני מקוה שתשיכו לא רק בקביעת עובדות כי אם בדי טפת מוסר בכיוון זה. יוסף ק. שכונת בורוכוב

נישקה משוחזרת

לכתבה „הטרור בכתה ה' (העולם הזה 1115) סבורות המינוח עם הסכרים. באחה התמונות מופיע בני, עורך סלפטר, תלמיד כחה ר' ב' בית הספר התיכון הקלאי בפרס חנה, כשהוא מאלץ תלמיד צעיר ממנו לנשק עמוד. אם חיתה כונתכם יבנים טרור בין התלמידים. היה עליכם לציין זאת ב' מפויש בני לומר בכיתה ר' של אותו מיסר, כך שלא היה לו קשר לענין ההת' עצלות. מההסמנה מתקבל ה' רויס שבאמת קרת חרבר. בתור ארס הפעול בתר' בה מסורת עבור, נרמה לי התמונה אינצ'יטות רכה. פונים אלי סבל צד ושואלים: מה קרה לער? מאחר ו' הוא ידוע כנער חביב ומוכי ש' נונח לבריות. אפילו מי' ניררוק הניע מכתב מבי' משפחה אשר חתנו הניע אליו ואשר לפי תכנון מה' מבל הרושם שהנער התפרע הנער עצמו מוכאס מאוד יחויש אני לתוצאות. ה. סלפטר, תל-אביב

התמונה בה נראה עוזר סלפטר מכריח תלמיד לנשק עמוד (ראה תמונה). כמו שאר התמונות שהופיעו ב' כתבה זו, היא שחזור של מאורעות ולא צולמה בשעת המאורעות. דבר זה צריך לציין פירוש, וברור לכל קורא סביר. אין מקום לדבר על זכאון הנער, שעה שהוא עצמו התנדב לשחזר את המאורעות שארעו, ושר' בהם השתתפו כמובן נערים אחרים.

טרור צבאי

בעמוד האחרון של עונכם האחרון (הע' 1118) פירסמתם תמונות של ציורים תחת הכותרת: מי כאו נורסלתי המעשה היא שאדם במח לא איך אשך המעשה כדי כך באמנות, ולהשנות המעשה שמועם עם תמונות, רש אנשים שאין להם לעשות מעשה נורסלתי ורגו.

אולי בגלל זה תמונות הנורסלתי קורא גלוק?

תחילת הסוף?

כבורני שפילות הסיום של הרפורמה ישל תבוכת מפא"י בקשר לבחירתו של ניר ליושב-ראש הכנסת (העולם הזה 1118). לקו בחוסר דיוק מסוים. כתבתם, שלמרות כל מה שקרה, מפא"י היתה ונשארה המועצת כמפי לגות כמדינה. פשוט השתוממתי לקרוא דברים אלה ורוקס מעל דפי העולם הזה. לדעתי אתם מבינים את המציאות היום יומית ואתם מצויים ומעורים בצבור הרב, ומגרישים את הלך הרוחות בין אותה המדינה. האמנם עורכם סבורים שהמפלגה השלטת מוצקה כבעבר?

יצחק הללי, ירושלים
ממתי נעשה העולם הזה חסיד כל כך גדול של מפלגת אחדות-העבודה שהוא ישל לפאזונה. בהכרתו של חברה כיושב-ראש הכנסת? רומני שגם אתכם דחה הפעם יצר ירחף את מפלגות הקואליציה לכבוד ב' מפא"י, ואת מפלגות האופוזיציה לחסור כמו עמד שנוא עליהם, על מנת להתגרות ב' מפא"י. אולם שמחתכם עדיין מוקדמת מדי. בחירתו של ניר אינה סמל למפנה, ולא תחילת סופה של מפא"י. להיפך, היא תלמד את מפא"י כיצד להזהר שיתופים הבורגנים בה. המרד, שכאילו גיליתם בשורות הכנסת נגד מפא"י ירעד עוד לפני שיתעורר. כל עקיצותיכם אינו אלא כדקירת סיכה בגבו של פיל.

נחמתי למראה הכעות פניהם של אני שי הכנסת בעת ההצבעה. ביוחד היתה מעניינת תמונתו של בני, בשעת ההצבעה עבור ברל לוקר ולאחר ההצבעה, כשהוא נראה כאילו שפכו עליו תחתון של צונזני רומני שהיוותם צרכים לשים תמונה זו של בני בשער, כי היא מסמלת יותר מכל את מפלגת מפא"י. ברוך הירש, תל-אביב

תרומה קרן הקיימת

כמעט ולא יכולתי להאמין למקרא הכתבה „שור בראש ההר“ (העולם הזה 1118). לדעתי מאפיין סיפור זה את יחסנו לא רק אל המיעוט הערבי הויש בתוכנו אלא כלפינו בארצות-ערב. איד מקוים מנהיגינו שאי פעם נוכל להיות בשלום אתם. כשכפופי זנועה כללה המתמשים לעינים יום-יום, יעברו מאב לבן בקרב הערבים ויעבירו דרו רות את השגה לניהודים שאינם יודעים לשמור על דיבתם.

פנתס שחר, חיפה

שבטנו שבט הבריואים שוכן בכפר ערב אל ובדט כבר מאות בשנים, ומעבר את אדמות המקום ורועה עליה את עדריו. מאז חקינו אנשי הקרן הקיימת את בתניו בשתי לים איננו יכולים לחזור את עדרינו ה' ביתה. הם אפילו על הקודש לא ריהמו, ונסעו את כל שטח בית-המקדוה. כולל חקבי רים עצמם. אנו שואלים: האם האזרח הערבי בישראל הוא הפקר? האם רשאת הקרן ה'

שבטנו שבט הבריואים שוכן בכפר ערב אל ובדט כבר מאות בשנים, ומעבר את אדמות המקום ורועה עליה את עדריו. מאז חקינו אנשי הקרן הקיימת את בתניו בשתי לים איננו יכולים לחזור את עדרינו ה' ביתה. הם אפילו על הקודש לא ריהמו, ונסעו את כל שטח בית-המקדוה. כולל חקבי רים עצמם. אנו שואלים: האם האזרח הערבי בישראל הוא הפקר? האם רשאת הקרן ה'

תלמיד סלפטר בתמונת-השיחזור

קיימת להפוך ליער את אדמותיו של כפר בו יושבים מאות אזרחים ישראלים? האם אין די הרים שמוסים ליעור האם סובלת ישראל מעורף ארסות קלאיות. כך שהכל מותר כשבאים לנשל אותה ערבי?

מיתמד עלי חסן, ערב זבואט

... עד עכשיו לא ידעתי מדוע מייסד תלמוד למרות קרונותיהם, השבתי יהיה לא עושה דבר. לפי כתבתכם על שור אדמות הבריואים נרגעתי. נובחתי שלמחות עושים משהו בכפפי.

הצבעת אי-אמון

אני מודה עם דעת חתנו בענין השי' תלכות במרחב ובנקודות אחרות. אך נרמה לי שלא שמת את הדגש על רוח העם במי דה מספקת. העורר לא נחת מספק את ה' חשיבות שברוח. לא נחת בחשיבות שיש ברוח האמיתית המספקת בלב העם המתחשק בארצו. לא שמת את הדגש על חוסר האמונה המדינית שפשה בקרב רוב אזרחי המדינה. חוסר-אמונה זה מתבטא בכך שאי פילו דבר קרש כמו העזרה לעליה, לא עורר את העם. עובדה זו רק מוכיחה עד להיכי הנענו. היא מיכיחה שהפעם חר' העם

השבוע פירסם שבועון ספרותי חשוב מאוד בפאריס כמה מיצירותיו של קינו, שתורגמו מעברית לצרפתית. כי עמוס אינו נושא את בשורת כרכור לפתח-תקחה. הוא נושא בשורה אוניברסאלית, שהוא בכל זאת (אולי בגלל זאת) בשורה עברית אמיתית.

עמוס קינו

ל.י.י.י.

שמחה-לאיד לעולם אינה רגש יפה. אולם אני מוכרח להודות שלקיתי השבוע במום זה.

הדבר קרה כאשר קראתי את המאמר הראשי של הארץ. בו התלונן העתון המכור בד על כך שמרכז מפא"י וראשי חויסיסטאן אינם נכנסים עמו לשום ויכוח על ההאשמות שהיו כלולות בסידרת-המאמרים של העתון על חושי ושות'. התחסדות במקום תגובה? זעק העתון, בהתמרמרות רבה. אולם מפא"י המשיכה בדרכה: מאמריו הארץ כך קבע המרכז, אינם ראויים לשום תגובה רצינית.

בלי משים נוכחתי בימים הטובים מלפני ארבע שנים, כאשר פירסם העולם הזה את סידרת מאמריו על חויסיסטאן. מאמריו כללו למעשה את אותן ההאשמות שחזרו עתה גם במאמרי הארץ — שקימים בחיפה שלטון של טרור ופחד, לחץ ופיתויים, פול' חן אישיות ורודנות-יחיד, שמאחורי החזית המפוארת של מפעלי-פרסומת נשארה חיפה עיר מפרגת וקופאת על שמריה. נוסף על כך גילה חוקר העולם הזה פרטים נוספים על גביה בלתי-חוקית של כספים, גלויי שחיתות ציבורית ועוד.

כל הגילויים האלה של העולם הזה ה' ממוסמכים היטב, מפורטים עד לפרטי הפרטים. בחלקם אושרו לאחר מכן אפילו עליידי מבקר-המדינה. אולם האם הגיבה העתונות העברית? האם דרשה חקירה? האם הארץ נועק למען וכיוות-האזרח ותבע מ' חושי וממפא"י תשובה מפורטת וענינית על ההאשמות?

בודאי שלא. העתונות שתקה. הארץ שתק-גד העולם הזה הופעל כוח הורוע, נעשה נסיון מחפיר למנוע את מכירתו בחיפה. פצצה קטלנית הוטמנה במערכת (ולא ה' פצצה אך במקרה) ושניה התפוצצה בדפוס. היה ויכוח בכנסת, חיפה רעשה — והעתו' נות שתקה.

בגלל קשר-השתיקה של העתונים, והארץ בראשם, יכול היה חושי או להרשות לעצמו שלא להגיב בכלל באופן ציבורי, לא להכי חיש אף האשמה אחת. בגלל קשר-ההשתקה של העתונים, לא גרם הברר לקבורתו ביום הבחירות. אף שכנפמי קוצצו, הרי יצא מן הבחירות עם רוב מספיק להמשכת שלטונו (אף שפנמי הכוללים ביותר רוכבו מאו). ניצר תקדים השולט מאז בחיים הציבוריים.

והנה בא הארץ, ובבטחון עצמי הגובל עם יוהרה סבר שאצלו יהיה הכל שונה. כאשר הארץ מברר, כך היה נדמה לו, אי-אפשר שלא להגיב.

אולם אין הפעם השניה כפעם הראשונה. חיפה, שגעשה בימי הגילויים של העולם הזה, מתוך תקווה שכל כליה-ביטוי הציבורי ריים ידרשו חקירה וברור, לא התרגשה כפעם השניה. היא נשארה אדישה. העתונות, ששתקה כפעם הראשונה, הוסיפה לשותק כפעם השניה. חושי, שהודעו אז, לא הד' דעוץ שנית. הוא כבר ידע כי אסור לשותק — ושחק.

בקיצור — הארץ קצר את קציר האתיקה העתונאית המיוחדת שהוא עצמו עור לורוע אותה.

לא יפלא, איפוא, כי מנהיגי ההסתדרות מרשים לעצמם עתה לדבר על הארץ בדיוק באותו טון בו דיברו בשעתו על העולם